

KS § 127

D.nr. KS/2022:238 - 003

Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, inklusive Strängnäs Bostads AB

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. anta förslag på ägardirektiv för Strängnäs Fastighets AB, daterad 2022-04-11,
2. inkomna remissvar kommer att inkluderas i det kommande revideringsarbetet inför år 2023.

Yrkanden

Anders Härnbro (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Anders Härnbro (S) yrkar på följande tillägg:

2. inkomna remissvar kommer att inkluderas i det kommande revideringsarbetet inför år 2023.

Beslutsgång

Ordföranden ställer avslag mot bifall till liggande förslag och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Ordföranden ställer avslag mot bifall till Anders Härnbros (S) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Styrelsen i Strängnäs Kommunföretag AB har att besluta om ägardirektiven för Strängnäs Fastighets AB. Dotterbolagen samt teknik- och servicekontoret, samhällsbyggnadskontoret och kansliavdelningen på Strängnäs kommun har inför styrelsens beslut, haft möjlighet att inkomma med synpunkter på nuvarande ägardirektiv och förslag på förändringar.

Förslaget innebär inga förändringar i ägardirektiven för Strängnäs Fastighets AB.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, SKFAB § 36, 2022-04-21, Beslut: Ägardirektiv till Strängnäs Fastighets AB

Styrdokument, Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, förslag, 2022-04-11

Styrdokument, Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, antagen, 2021-04-28

Remissvar ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, 2022-02-24

Protokollsutdrag, TFN § 8, 2022-03-01, Svar på remiss om ägardirektiv för kommunens bolag

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Protokollsutdrag, SKFAB § 194, 2021-12-16, Beslut: Remiss till dotterbolagen om ägardirektiv

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Strängnäs Fastighets AB

Strängnäs kommunföretag AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SKFAB § 36

D.nr. SKFAB/2021:43 - 003

Beslut: Ägardirektiv till Strängnäs Fastighets AB

Beslut

Styrelsen för Strängnäs Kommunföretag AB föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. anta förslag på ägardirektiv för Strängnäs Fastighets AB, daterad 2022-04-11.

Beskrivning av ärendet

Styrelsen i Strängnäs Kommunföretag AB har att besluta om ägardirektiven för Strängnäs Fastighets AB. Dotterbolagen samt teknik- och servicekontoret, samhällsbyggnadskontoret och kansliavdelningen på Strängnäs kommun har inför styrelsens beslut, haft möjlighet att inkomma med synpunkter på nuvarande ägardirektiv och förslag på förändringar.

Förslaget innebär inga förändringar i ägardirektiven för Strängnäs Fastighets AB.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, 2022-04-11

Styrdokument, Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, förslag, 2022-04-11

Styrdokument, Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, antagen, 2021-04-28

Remissvar ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, 2022-02-24

Protokollsutdrag, TFN § 8, 2022-03-01, Svar på remiss om ägardirektiv för kommunens bolag

Protokollsutdrag, SKFAB § 194, 2021-12-16, Beslut: Remiss till dotterbolagen om ägardirektiv

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Strängnäs Fastighets AB

Strängnäs kommunföretag AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutad:	2022-mm-dd § xx
Myndighet:	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	SKFAB/2021:43-003
Ersätter:	Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, beslutad av kommunfullmäktige 2021-06-21 § 364
Gäller för:	Strängnäs Fastighets AB
Gäller fr o m:	2022-xx-xx
Gäller t o m:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Ekonomiavdelningen
Uppföljning:	Vid behov

Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB, förslag

Strängnäs Fastighets AB (SFAB) med organisationsnummer 556665-3100 ägs av Strängnäs kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och bolagsordning, av gemensamma bolagsprinciper och planerings- och uppföljningsprinciper i enlighet med bolagspolicy.

Utöver dessa ägardirektiv kan kommunfullmäktige, som en del i beslutet om kommunens årsplan, besluta om särskilda uppdrag/åtaganden för budgetåret och planperioden.

SFAB är skyldigt att utge direktiv till de bolag som SFAB i sin tur äger helt eller delvis. Sådana ägardirektiv ska följa de instruktioner och principer som kommunfullmäktige beslutar. SFAB är skyldig att lämna information till kommunstyrelsen om direktiv som SFAB lämnat till bolag som SFAB äger helt eller delvis.

Ägardirektiven kan årligen revideras i den omfattning som kommunfullmäktige i Strängnäs kommun finner skäl till.

1. Vision och kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande inriktning och mål baseras på visionen och politikens majoritetsförklaring. Strängnäs kommuns vision lyder:

***Tillsammans och med invånarnyttan i fokus,
skapar vi framtidens hållbara kommun i hjärtat av Mälardalen***

SFAB ska arbeta för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. SFAB ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i

flerårsplanen. I uppföljningen ska en återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse göras.

2. Bolagets roll

SFAB ska förutom att uppfylla ändamålet för verksamheten i bolagsordningen aktivt bidra till kommunens mål och politiska prioriteringar enligt flerårsplanen. Utöver detta har bolaget i uppdrag att vara proaktiva och ha ett vägledande synsätt för att få en optimal lokalanvändning för hela kommunkoncernen.

3. Ändamål och inriktning

3.1 Allmän inriktning

SFAB är en viktig aktör i syfte att göra Strängnäs kommun till en ännu attraktivare plats att bo, etablera och driva verksamhet i.

SFAB ska kännetecknas av god tillgänglighet med en hög servicegrad mot kunderna. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer med hänsyn tagen till samhällsnyttan, under iakttagande av den lagstiftning som reglerar de olika verksamheterna samt av det kommunala ändamålet med verksamheten.

SFAB är skyldigt att aktivt delta i kommunens utvecklingsarbete för att stärka attraktionskraften och skapa ännu bättre förutsättningar för tillväxt. Detta ska bland annat ske genom att SFAB deltar i planeringsarbeten kring översikts- och detaljplaner och genom deltagande vid särskilda utvecklingsinsatser med koppling till den långsiktiga ekonomiska planeringen. I detta sammanhang är SFAB skyldigt att ta initiativ och påkalla kommunens uppmärksamhet om behov föreligger.

Ägaren och SFAB har ett gemensamt ansvar för att styrning och ledning av verksamheten kännetecknas av god framförhållning, med en betydande långsiktighet som minst spänner över 10 år.

3.2 Verksamhetslokaler

Vad avser verksamhetslokaler ska detta i första hand ha sin utgångspunkt i de lokalbehov som Strängnäs kommun har. SFAB kan fungera som ett komplement till privata aktörer vad avser verksamhetslokaler. Sådant agerande ska ske utan att detta snedvrider konkurrensen på orten och i god samverkan med privata aktörer inom fastighetsbranschen.

SFAB ska omgående informera kommunstyrelsen om verksamhet som väsentligt avviker från upprättade planer som kan leda till betydande störning i hyresgästens verksamhet.

3.3 Bostadsförsörjning

Vad avser bostadsförsörjning är detta organiserat i ett helägt dotterbolag till SFAB, Strängnäs Bostads AB (SBAB).

Kommunen är ansvarig för bostadsförsörjningen inom sitt geografiska område. Strängnäs kommun uppdrar genom dessa ägardirektiv till SFAB att ansvara för bostadsförsörjningen i kommunen tillsammans med privata aktörer.

(SBAB) Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Inom ramen för affärsmässighet med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag ska bolagets verksamhet präglas av ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i kommunen.

De direktiv som SFAB utställer till dotterbolag ska avhandla vad som framkommer i dessa ägardirektiv med undantag av direktiv gällande verksamhetslokaler.

4. Verksamhetsdirektiv

4.1 Allmän inriktning

- SFAB ska aktivt arbeta med frågor som rör säkerhet, upplevelsen av trygghet och utomhusmiljöer som inbjuder till aktiviteter.
- SFAB ska aktivt arbeta med hållbarhets-, miljö-, energi- och klimatfrågor. SFAB ska på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheter och särskilt arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan.
- SFAB upprättar erforderliga planer för beredskap och kris. Härvidlag ska SFAB proaktivt arbeta med att reducera samhällseffekterna vid en extraordinär händelse. I den händelse att kommunstyrelsen fattar beslut om att tillämpa lagar rörande extraordinär händelse är SFAB skyldigt att avdela erforderliga ledningsresurser och resurser för operativ verksamhet. Detta gäller även vid annat eller liknande beslut som medför att beredskapen höjs i kommunen.
- I upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader ska kommunens inköspolicy följas i tillämpliga delar.
- I upphandling av tjänster och byggtreprenader ska utvärderas om krav på socialt ansvarstagande kan ställas i enlighet med kommunens inköspolicy.
- SFAB ska i tillämpliga delar delta och arbeta med kommunens företagservice och NKI-mätningar samt delta i mötesformen Dukat Bord.

- SFAB ska erbjuda praktik/traineeplatser i sin verksamhet.
- SFAB ska ha kollektivavtal för sina anställda och arbeta för att anlita entreprenörer har kollektivavtal.
- Kommunens medarbetarpolicy ska gälla för bolaget och bolaget ska minst tillämpa samma regler som Strängnäs kommun avseende ersättning och regler för friskvård till medarbetare.

4.2 Verksamhetslokaler

- Verksamhetslokaler ska ha en tillräcklig hög grad av flexibilitet för att kunna möta förändrade verksamhetsbehov.
- SFAB är skyldigt att göra anpassningar inom angiven verksamhet för att över tid nå uppställda ekonomiska mål. Om anpassning avser avyttring eller extern uthyrning av lokal ska samråd om detta ske med kommunstyrelsen såsom ansvarig för kommunens fastighetsförsörjning och kommunens företrädare gentemot SFAB. Samråd sker genom att underlag tillställs kommunstyrelsen för beslut i frågan. Kommunstyrelsen kan även i samband med att hyresavtal sägs upp besluta att avyttring eller extern uthyrning kan ske. Marknads- och affärsmässiga villkor tillämpas.
- I det fall kommunens lokalbehov enbart kan tillgodoses genom extern förhyrning på den privata marknaden ska SFAB anskaffa sådan lokal för vidare uthyrning till kommunen. SFAB kan inte teckna hyreskontrakt med extern aktör på längre tid än 6 år om inte särskilda direktiv erhållits. Beslut om sådant direktiv fattas av kommunstyrelsen i varje enskilt fall.
- SFAB ska över tid hålla sig informerad om vilken samhällsviktig verksamhet som kommunen bedriver och i vilka lokaler det sker. På så sätt ska lokaler anpassas till att kunna tillgodoses med exempelvis el och vatten vid avbrott i normala försörjningsvägar.

4.3 Bostadsförsörjning

- SBAB ska aktivt delta i frågor som rör markförvärv och exploatering.
- SBAB ska verka för en god tillgänglighet för hyresgäster avseende kommunikations- och informationsteknik.
- SBAB ska bidra till att stärka kommunens utveckling genom att vara ett aktivt bolag som arbetar med köp, försäljning, nyproduktion och förädling av sitt fastighetsbestånd, erbjuda de boende ett varierat utbud av bostäder i olika faser i livet.

- SBAB ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. SBAB ska bevaka utvecklingen på bostadsmarknaden i kommunen utifrån den demografiska utvecklingen och föreslå lämpliga åtgärder/byggnation i syfte att åstadkomma en väl fungerande bostadsmarknad.
- Den sociala miljön i bostadsområdena ska särskilt uppmärksammas och SBAB ska aktivt verka för att skapa tillgänglighet, integration och trygghet. Bolaget ska skapa goda boendemiljöer för både unga och äldre.
- SBAB ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till 30% av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand (nyuthyrning definieras som det uppsagda antal lägenheter SBAB hyr ut per år).
- SBABs verksamhet ska präglas av ett socialt ansvarstagande i allt arbete. SBAB ska arbeta aktivt för att motverka segregation och utanförskap. I detta ligger bland annat att särskilt beakta grupper med svag ställning på bostadsmarknadens möjlighet att erhålla bostad och att följa kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen. Detta ska ske i dialog och nära samverkan med berörda kommunala organ och de boende.
- Personer som uppbär försörjningsstöd eller etableringsersättning ska erbjudas förstahandskontrakt.
- ”Sociala kontrakt” ska övergå till egna kontrakt efter två år om de sköts utan anmärkning, enligt bolagets beslutade uthyrningspolicy.
- SBAB ska aktivt bistå kommunen med att hitta bostäder till personer som enligt Bosättningslagen och som i förordning har anvisats kommunen.

5. Ekonomiska direktiv

5.1 Allmän inriktning

- SFAB ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av hyresintäkter.
- För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.
- SFAB (moderbolag) ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).
- SBAB ska uppnå en självfinansiering på 100 % för investeringar exklusive nyproduktion eller motsvarande större strategiska investeringar.

- En långsiktig ekonomiskplan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna.
- Eventuella utdelningskrav på SFAB fastställs årligen i samband med budget.
- Det årliga utdelningskravet på SBAB motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år plus 1 procentenhet räknat på tillskjutet kapital för betalning av aktier, dock högst hälften av bolagets resultat.
- All finansiering i SFAB ska samordnas med Strängnäs kommun. Vid intern finansiering ska villkoren vara affärsmässiga och en marknadsmässig låneavgift utgå. Vid extern finansiering kan borgen lämnas mot en marknadsmässig borgensavgift.
- Bolagens finansiering ska anpassas till den årliga limit för långfristiga lån som fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget.
- Bolagens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i den finanspolicy som har fastställts av kommunfullmäktige.

5.2 Verksamhetslokaler

- SFAB ska vid nybyggnation av offentliga verksamhetslokaler avsätta 1 % av entreprenadpriset för konstnärlig utsmyckning. De avsatta medlen ska tillställas kultur- och fritidsnämnden för nämndens disposition och medlen öronmärks för aktuellt projekt.

6. Rapportering och uppföljning

Bolaget ska förutom uppföljningsprinciperna i bolagspolicy till moderbolaget lämna en halvårsrapport och en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå dessa ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Rapportering sker i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ska där så är möjligt presenteras trender över tid och jämförelser med andra.

Beslutad:	2021-06-21 § 116
Myndighet	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	KS/2021:236-003
Ersätter:	Ägardirektiv för SFAB Strängnäs Fastighets AB, beslutad av kommunfullmäktige 2020-12-14 § 364
Gäller för:	Strängnäs Fastighets AB
Gäller fr o m:	2022-01-01
Gäller t o m:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Ekonomiavdelningen
Uppföljning:	Vid behov

Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB

Strängnäs Fastighets AB (SFAB) med organisationsnummer 556665-3100 ägs av Strängnäs kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och bolagsordning, av gemensamma bolagsprinciper och planerings- och uppföljningsprinciper i enlighet med bolagspolicy.

Utöver dessa ägardirektiv kan kommunfullmäktige, som en del i beslutet om kommunens årsplan, besluta om särskilda uppdrag/åtaganden för budgetåret och planperioden.

SFAB är skyldigt att utge direktiv till de bolag som SFAB i sin tur äger helt eller delvis. Sådana ägardirektiv ska följa de instruktioner och principer som kommunfullmäktige beslutar. SFAB är skyldigt att lämna information till kommunstyrelsen om direktiv som SFAB lämnat till bolag som SFAB äger helt eller delvis.

Ägardirektiven kan årligen revideras i den omfattning som kommunfullmäktige i Strängnäs kommun finner skäl till.

1. Vision och kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande inriktning och mål baseras på visionen och politikens majoritetsförklaring. Strängnäs kommuns vision lyder:

***Tillsammans och med invånarnytan i fokus,
skapar vi framtidens hållbara kommun i hjärtat av Mälardalen***

SFAB ska arbeta för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. SFAB ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta

mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. I uppföljningen ska en återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse göras.

2. Bolagets roll

SFAB ska förutom att uppfylla ändamålet för verksamheten i bolagsordningen aktivt bidra till kommunens mål och politiska prioriteringar enligt flerårsplanen. Utöver detta har bolaget i uppdrag att vara proaktiva och ha ett vägledande synsätt för att få en optimal lokalanvändning för hela kommunkoncernen.

3. Ändamål och inriktning

3.1 Allmän inriktning

SFAB är en viktig aktör i syfte att göra Strängnäs kommun till en ännu attraktivare plats att bo, etablera och driva verksamhet i.

SFAB ska kännetecknas av god tillgänglighet med en hög servicegrad mot kunderna. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer med hänsyn tagen till samhällsnyttan, under iakttagande av den lagstiftning som reglerar de olika verksamheterna samt av det kommunala ändamålet med verksamheten.

SFAB är skyldigt att aktivt delta i kommunens utvecklingsarbete för att stärka attraktionskraften och skapa ännu bättre förutsättningar för tillväxt. Detta ska bland annat ske genom att SFAB deltar i planeringsarbeten kring översikts- och detaljplaner och genom deltagande vid särskilda utvecklingsinsatser med koppling till den långsiktiga ekonomiska planeringen. I detta sammanhang är SFAB skyldigt att ta initiativ och påkalla kommunens uppmärksamhet om behov föreligger.

Ägaren och SFAB har ett gemensamt ansvar för att styrning och ledning av verksamheten kännetecknas av god framförhållning, med en betydande långsiktighet som minst spänner över 10 år.

3.2 Verksamhetslokaler

Vad avser verksamhetslokaler ska detta i första hand ha sin utgångspunkt i de lokalbehov som Strängnäs kommun har. SFAB kan fungera som ett komplement till privata aktörer vad avser verksamhetslokaler. Sådant agerande ska ske utan att detta snedvrider konkurrensen på orten och i god samverkan med privata aktörer inom fastighetsbranschen.

SFAB ska omgående informera kommunstyrelsen om verksamhet som väsentligt avviker från upprättade planer som kan leda till betydande störning i hyresgästens verksamhet.

3.3 Bostadsförsörjning

Vad avser bostadsförsörjning är detta organiserat i ett helägt dotterbolag till SFAB, Strängnäs Bostads AB (SBAB).

Kommunen är ansvarig för bostadsförsörjningen inom sitt geografiska område. Strängnäs kommun uppdrar genom dessa ägardirektiv till SFAB att ansvara för bostadsförsörjningen i kommunen tillsammans med privata aktörer.

(SBAB) Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Inom ramen för affärsmässighet med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag ska bolagets verksamhet präglas av ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i kommunen.

De direktiv som SFAB utställer till dotterbolag ska avhandla vad som framkommer i dessa ägardirektiv med undantag av direktiv gällande verksamhetslokaler.

4. Verksamhetsdirektiv

4.1 Allmän inriktning

- SFAB ska aktivt arbeta med frågor som rör säkerhet, upplevelsen av trygghet och utomhusmiljöer som inbjuder till aktiviteter.
- SFAB ska aktivt arbeta med hållbarhets-, miljö-, energi- och klimatfrågor. SFAB ska på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheter och särskilt arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan.
- SFAB upprättar erforderliga planer för beredskap och kris. Härvidlag ska SFAB proaktivt arbeta med att reducera samhällseffekterna vid en extraordinär händelse. I den händelse att kommunstyrelsen fattar beslut om att tillämpa lagar rörande extraordinär händelse är SFAB skyldigt att avdela erforderliga ledningsresurser och resurser för operativ verksamhet. Detta gäller även vid annat eller liknande beslut som medför att beredskapen höjs i kommunen.
- I upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader ska kommunens inköspolicy följas i tillämpliga delar.

- I upphandling av tjänster och byggentreprenader ska utvärderas om krav på socialt ansvarstagande kan ställas i enlighet med kommunens inköpspolicy.
- SFAB ska i tillämpliga delar delta och arbeta med kommunens företagservice och NKI-mätningar samt delta i mötesformen Dukat Bord.
- SFAB ska erbjuda praktik/traineeplatser i sin verksamhet.
- SFAB ska ha kollektivavtal för sina anställda och arbeta för att anlita entreprenörer har kollektivavtal.
- Kommunens medarbetarpolicy ska gälla för bolaget och bolaget ska minst tillämpa samma regler som Strängnäs kommun avseende ersättning och regler för friskvård till medarbetare.

4.2 Verksamhetslokaler

- Verksamhetslokaler ska ha en tillräcklig hög grad av flexibilitet för att kunna möta förändrade verksamhetsbehov.
- SFAB är skyldigt att göra anpassningar inom angiven verksamhet för att över tid nå uppställda ekonomiska mål. Om anpassning avser avyttring eller extern uthyrning av lokal ska samråd om detta ske med kommunstyrelsen såsom ansvarig för kommunens fastighetsförsörjning och kommunens företrädare gentemot SFAB. Samråd sker genom att underlag tillställs kommunstyrelsen för beslut i frågan. Kommunstyrelsen kan även i samband med att hyresavtal sägs upp besluta att avyttring eller extern uthyrning kan ske. Marknads- och affärsmässiga villkor tillämpas.
- I det fall kommunens lokalbehov enbart kan tillgodoses genom extern förhyrning på den privata marknaden ska SFAB anskaffa sådan lokal för vidare uthyrning till kommunen. SFAB kan inte teckna hyreskontrakt med extern aktör på längre tid än 6 år om inte särskilda direktiv erhållits. Beslut om sådant direktiv fattas av kommunstyrelsen i varje enskilt fall.
- SFAB ska över tid hålla sig informerad om vilken samhällsviktig verksamhet som kommunen bedriver och i vilka lokaler det sker. På så sätt ska lokaler anpassas till att kunna tillgodoses med exempelvis el och vatten vid avbrott i normala försörjningsvägar.

4.3 Bostadsförsörjning

- SBAB ska aktivt delta i frågor som rör markförvärv och exploatering.
- SBAB ska verka för en god tillgänglighet för hyresgäster avseende kommunikations- och informationsteknik.
- SBAB ska bidra till att stärka kommunens utveckling genom att vara ett aktivt bolag som arbetar med köp, försäljning, nyproduktion och förädling av sitt fastighetsbestånd, erbjuda de boende ett varierat utbud av bostäder i olika faser i livet.
- SBAB ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. SBAB ska bevaka utvecklingen på bostadsmarknaden i kommunen utifrån den demografiska utvecklingen och föreslå lämpliga åtgärder/byggnation i syfte att åstadkomma en väl fungerande bostadsmarknad.
- Den sociala miljön i bostadsområdena ska särskilt uppmärksammas och SBAB ska aktivt verka för att skapa tillgänglighet, integration och trygghet. Bolaget ska skapa goda boendemiljöer för både unga och äldre.
- SBAB ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till 30% av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand (nyuthyrning definieras som det uppsagda antal lägenheter SBAB hyr ut per år).
- SBABs verksamhet ska präglas av ett socialt ansvarstagande i allt arbete. SBAB ska arbeta aktivt för att motverka segregation och utanförskap. I detta ligger bland annat att särskilt beakta grupper med svag ställning på bostadsmarknadens möjlighet att erhålla bostad och att följa kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen. Detta ska ske i dialog och nära samverkan med berörda kommunala organ och de boende.
- Personer som uppbär försörjningsstöd eller etableringsersättning ska erbjudas förstahandskontrakt.
- ”Sociala kontrakt” ska övergå till egna kontrakt efter två år om de sköts utan anmärkning, enligt bolagets beslutade uthyrningspolicy.
- SBAB ska aktivt bistå kommunen med att hitta bostäder till personer som enligt Bosättningslagen och som i förordning har anvisats kommunen.

5. Ekonomiska direktiv

5.1 Allmän inriktning

- SFAB ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av hyresintäkter.
- För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.
- SFAB (moderbolag) ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).
- SBAB ska uppnå en självfinansiering på 100 % för investeringar exklusive nyproduktion eller motsvarande större strategiska investeringar.
- En långsiktig ekonomiskplan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna.
- Eventuella utdelningskrav på SFAB fastställs årligen i samband med budget.
- Det årliga utdelningskravet på SBAB motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år plus 1 procentenhet räknat på tillskjutet kapital för betalning av aktier, dock högst hälften av bolagets resultat.
- All finansiering i SFAB ska samordnas med Strängnäs kommun. Vid intern finansiering ska villkoren vara affärsmässiga och en marknadsmässig låneavgift utgå. Vid extern finansiering kan borgen lämnas mot en marknadsmässig borgensavgift.
- Bolagens finansiering ska anpassas till den årliga limit för långfristiga lån som fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget.
- Bolagens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i den finanspolicy som har fastställts av kommunfullmäktige.

5.2 Verksamhetslokaler

- SFAB ska vid nybyggnation av offentliga verksamhetslokaler avsätta 1 % av entreprenadpriset för konstnärlig utsmyckning. De avsatta medlen ska tillställas kultur- och fritidsnämnden för nämndens disposition och medlen öronmärks för aktuellt projekt.

6. Rapportering och uppföljning

Bolaget ska förutom uppföljningsprinciperna i bolagspolicy till moderbolaget lämna en halvårsrapport och en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå dessa ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Rapportering sker i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ska där så är möjligt presenteras trender över tid och jämförelser med andra.

TFN/2022 § 8

TFN/2021:926 - 032

Svar på remiss om ägardirektiv för kommunens bolag

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar att

1. anta nedanstående remissvar till dotterbolagen om ägardirektiv,
2. paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir teknik- och fritidsnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Moderbolaget Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB) ska bereda ägardirektiv för dotterbolagen och lämna förslag på ändringar till kommunstyrelsen (KS) och kommunfullmäktige (KF).

Dotterbolagen inbjuds till att lämna synpunkter på sina nuvarande ägardirektiv och inkomma med dessa senast den 25 februari till skfab@strangnas.se. Diskussion om ägardirektiven kommer ske på SKFABs styrelsemöte den 3 mars och förslag på ägardirektiv till KS/KF beslutas på SKFABs styrelsemöte den 21 april.

Svarstid för Teknik- och fritidsnämnden är framskjuten då nämnden sammanträder 1 mars 2022.

Teknik- och fritidsnämndens svar:

Ägardirektiven ska hållas på en övergripande och strategisk nivå, men ändå tydligt peka i vilken riktning bolagen förväntas arbeta. Det framgår även att *"utöver dessa ägardirektiv kan kommunfullmäktige, som en del i kommunens årsplan, besluta om särskilda uppdrag/åtaganden för budgetåret och planperioden"*.

Det anses viktigt att poängtera bolagens koppling till politiska prioriteringar och utmaningar som koncernen står inför. För att nå framgång i det samlade utvecklingsarbetet i vår kommunkoncern måste alla intressenter vara proaktiva och engagerade i sina respektive uppdrag. Det måste finnas en vilja att arbeta för en organisationsutveckling som leder till ett gemensamt ägarskap och ansvarstagande för våra utmaningar.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Synpunkter på skrivningar under punkter i ägardirektiven

Bolagets roll, här bör det bli tydligare att bolagen som en del i sin roll har att arbeta tillsammans med andra aktörer i kommunkoncernen, som ett exempel kan ges arbetet med beredningsplaner och krisberedskap.

Verksamhetsdirektiv

I verksamhetsdirektiven kan skrivningen med fördel göras tydligare för att påvisa den styrkedja som finns i kommunkoncernen. Från beslut i kommunfullmäktige till uppdrag som omsätts till faktisk handling i bolagen.

SEVAB bör ges tydligare verksamhetsdirektiv om att se på alternativa lösningar för Vatten och avlopp. Det finns en kapacitetsproblematik i nuvarande system och det framgår längre ner i ägardirektiven att verksamheten ska arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan. Att arbeta aktivt för att öka andelen kretsloppsanpassade avlopp i Strängnäs kommun bör vara ett prioriterat område.

Ekonomiska direktiv

Det bör finnas ett angivet avkastningskrav i ägardirektiven, det kan sedan revideras vid fastställande av årlig budget om behov uppstår.

Rapportering och uppföljning

Rapporteringen mellan SEVAB och Teknik- och fritidsnämnden bör stärkas. SEVAB kommer bjudas in till Teknik- och fritidsnämnden minst två gånger per år för att ge information om pågående arbete i Strängnäs kommun.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Inga övriga konsekvenser kan identifieras.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB

Ägardirektiv SEVAB Strängnäs Energi AB

Beslutet skickas till

Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Ägardirektiv Strängnäs Fastighets AB

Strängnäs Fastighets AB (SFAB) med organisationsnummer 556665-3100 ägs av ~~Strängnäs kommun~~ Strängnäs kommunföretag AB (559223-9965). Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och bolagsordning, av gemensamma bolagsprinciper och planerings- och uppföljningsprinciper. ~~i enlighet med bolagspolicy.~~

Utöver dessa ägardirektiv kan kommunfullmäktige, som en del i beslutet om kommunens årsplan, besluta om särskilda uppdrag/åtaganden för budgetåret och planperioden.

SFAB är skyldigt att utge direktiv till de bolag som SFAB i sin tur äger helt eller delvis. Sådana ägardirektiv ska följa de instruktioner och principer som kommunfullmäktige beslutar. SFAB är skyldig att lämna information till kommunstyrelsen om direktiv som SFAB lämnat till bolag som SFAB äger helt eller delvis.

Ägardirektiven kan årligen revideras i den omfattning som kommunfullmäktige i Strängnäs kommun finner skäl till.

1. Vision och kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande inriktning och mål baseras på visionen och politikens majoritetsförklaring. Strängnäs kommuns vision lyder:

***Tillsammans och med invånarnyttan i fokus,
skapar vi framtidens hållbara kommun i hjärtat av Mälardalen***

SFAB ska arbeta för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. SFAB ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. I uppföljningen ska en återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse göras.

2. Bolagets roll

SFAB ska förutom att uppfylla ändamålet för verksamheten i bolagsordningen aktivt bidra till kommunens mål och politiska prioriteringar enligt flerårsplanen. Utöver detta har bolaget i uppdrag att ~~vara proaktiva och~~ ha ~~ett en~~ vägledande roll ~~syntsätt~~ för att få uppnå en optimal lokalanvändning för hela kommunkoncernen.

3. Ändamål och inriktning

3.1 Allmän inriktning

SFAB är en viktig aktör i syfte att göra Strängnäs kommun till en ännu attraktivare plats att bo, etablera och driva verksamhet i.

SFAB ska kännetecknas av god tillgänglighet med en hög servicegrad mot kunderna. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsrättssliga principer med hänsyn tagen till samhällsnyttan, under iakttagande av den lagstiftning som reglerar de olika verksamheterna samt av det kommunala ändamålet med verksamheten.

SFAB är skyldigt att aktivt delta i kommunens utvecklingsarbete för att stärka attraktionskraften och skapa ännu bättre förutsättningar för tillväxt. Detta ska bland annat ske genom att SFAB deltar i planeringsarbeten kring översikts- och detaljplaner och genom deltagande vid särskilda utvecklingsinsatser med koppling till den långsiktiga ekonomiska planeringen. I detta sammanhang är SFAB skyldigt att ta initiativ och påkalla kommunens uppmärksamhet om behov föreligger.

SFAB ska tillsammans med TSK utöka och samordna arbeten gällande yttre skötsel vid geografiskt närliggande markområden.

Ägaren och SFAB har ett gemensamt ansvar för att styrning och ledning av verksamheten kännetecknas av god framförhållning, med en betydande långsiktighet som minst spänner över 10 år.

3.2 Verksamhetslokaler

Vad avser verksamhetslokaler ska detta i första hand ha sin utgångspunkt i de lokalbehov som Strängnäs kommun har och följa riktlinjer för kommunala verksamhetsfastigheter. SFAB kan fungera som ett komplement till privata aktörer vad avser verksamhetslokaler. Sådant agerande ska ske utan att detta snedvrider konkurrensen på orten och i god samverkan med privata aktörer inom fastighetsbranschen.

SFAB ska omgående informera kommunstyrelsen om verksamhet som väsentligt avviker från upprättade planer som kan leda till betydande störning i hyresgästens verksamhet.

3.3 Bostadsförsörjning

Vad avser bostadsförsörjning är detta organiserat i ett helägt dotterbolag till SFAB, Strängnäs Bostads AB (SBAB).

Kommunen är ansvarig för bostadsförsörjningen inom sitt geografiska område. Strängnäs kommun uppdrar genom dessa ägardirektiv till SFAB-SBAB att ansvara för bostadsförsörjningen i kommunen tillsammans med privata aktörer.

(SBAB) Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Inom ramen för affärsmässighet med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag ska bolagets verksamhet präglas av ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i kommunen.

De direktiv som SFAB utställer till dotterbolag ska avhandla vad som framkommer i dessa ägardirektiv med undantag av direktiv gällande verksamhetslokaler.

4. Verksamhetsdirektiv

4.1 Allmän inriktning

- SFAB ska aktivt arbeta med frågor som rör säkerhet, upplevelsen av trygghet och utomhusmiljöer som inbjuder till aktiviteter.
- SFAB ska aktivt arbeta med hållbarhets-, miljö-, energi- och klimatfrågor. SFAB ska på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheter och särskilt arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan-, detta i enlighet med Strängnäs kommuns Klimat- och energiplan.

- SFAB upprättar erforderliga planer för beredskap och kris. Härvidlag ska SFAB ~~proaktivt arbeta aktivt delta i arbetet~~ med att reducera samhällseffekterna vid en extraordinär händelse. I den händelse att kommunstyrelsen fattar beslut om att tillämpa lagar rörande extraordinär händelse är SFAB skyldigt att avdela erforderliga ledningsresurser och resurser för operativ verksamhet. Detta gäller även vid annat eller liknande beslut som medför att beredskapen höjs i kommunen.
- I upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader ska kommunens inköspolicy följas i tillämpliga delar.
- I upphandling av tjänster och byggtreprenader ska utvärderas om krav på socialt ansvarstagande kan ställas i enlighet med kommunens inköspolicy.
- ~~SFAB ska i tillämpliga delar delta och arbeta med kommunens företagservice och NKI-mätningar samt delta i mötesformen Dukat Bord.~~
- SFAB ska erbjuda praktik/traineeplatser i sin verksamhet.
- SFAB ska ha kollektivavtal för sina anställda och arbeta för att anlita entreprenörer har kollektivavtal.
- Kommunens medarbetarpolicy ska gälla för bolaget och bolaget ska minst tillämpa samma regler som Strängnäs kommun avseende ersättning och regler för friskvård till medarbetare.

4.2 Verksamhetslokaler

- Beslutade "Riktlinjer för kommunala verksamhetsfastigheter" som förtydligar gränsdragningar, kostnadsfördelningar mm ska tillämpas.
- Verksamhetslokaler ska ha en tillräcklig hög grad av flexibilitet för att kunna möta förändrade verksamhetsbehov.
- SFAB är skyldigt att göra anpassningar inom angiven verksamhet för att över tid nå uppställda ekonomiska mål. Om anpassning avser avyttring eller extern uthyrning av lokal ska samråd om detta ske med kommunstyrelsen ~~såsom ansvarig för kommunens fastighetsförsörjning och kommunens företrädare gentemot SFAB~~. Samråd sker genom att underlag tillställs kommunstyrelsen för beslut i frågan. Kommunstyrelsen kan även i samband med att hyresavtal sägs upp besluta att avyttring eller extern uthyrning kan ske. Marknads- och affärsmässiga villkor tillämpas.
- I det fall kommunens lokalbehov enbart kan tillgodoses genom extern förhyrning på den privata marknaden ska SFAB anskaffa sådan lokal för vidare uthyrning till kommunen. SFAB kan inte teckna hyreskontrakt med extern aktör på längre tid än 6 år om inte särskilda direktiv erhållits. Beslut om sådant direktiv fattas av kommunstyrelsen i varje enskilt fall.
- SFAB ska över tid hålla sig informerad anpassa lokaler i egna fastigheter om vilken vid samhällsviktiga verksamheter utifrån verksamheternas behov, som kommunen bedriver och i vilka lokaler det sker. På så sätt ska lokaler anpassas till att kunna tillgodoses med exempelvis el och vatten vid avbrott i normala försörjningsvägar.

4.3 Bostadsförsörjning

- SBAB ska aktivt delta i frågor som rör markförvärv och exploatering.
- SBAB ska verka för en god tillgänglighet för hyresgäster avseende kommunikations- och informationsteknik.
- SBAB ska bidra till att stärka kommunens utveckling genom att vara ett aktivt bolag som arbetar med köp, försäljning, nyproduktion och förädling av sitt fastighetsbestånd, erbjuda de boende ett varierat utbud av bostäder i olika faser i livet.
- SBAB ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. SBAB ska bevaka utvecklingen på bostadsmarknaden i kommunen utifrån den demografiska utvecklingen och föreslå lämpliga åtgärder/byggnation i syfte att åstadkomma en väl fungerande bostadsmarknad.
- Den sociala miljön i bostadsområdena ska särskilt uppmärksammas och SBAB ska aktivt verka för att skapa tillgänglighet, integration och trygghet. Bolaget ska skapa goda boendemiljöer för både unga och äldre.
- SBAB ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till 30% av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand (nyuthyrning definieras som det uppsagda antalet lägenheter SBAB hyr ut per år).
- SBABs verksamhet ska präglas av ett socialt ansvarstagande i allt arbete. SBAB ska arbeta aktivt för att motverka segregering och utanförskap. ~~I detta ligger bland annat att särskilt beakta grupper med svag ställning på bostadsmarknadens möjlighet att erhålla bostad och att SBAB ska~~ följa kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen. Detta ska ske i dialog och nära samverkan med berörda kommunala organ och de boende.
- Personer som uppbär försörjningsstöd eller etableringsersättning ska erbjudas förstahandskontrakt. Enligt bolagets beslutade uthyrningspolicy och regler för uthyrning.
- ”Sociala kontrakt” ska övergå till egna kontrakt efter två år om de sköts utan anmärkning, enligt bolagets beslutade uthyrningspolicy och regler för uthyrning.
- SBAB ska aktivt bistå kommunen med att hitta bostäder till personer som enligt Bostättningslagen och som i förordning har anvisats kommunen inom bolagets befintliga bostadsbestånd.

5. Ekonomiska direktiv

5.1 Allmän inriktning

- SFAB ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av hyresintäkter.
- För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.
- SFAB (moderbolag) ska uppnå en långsiktig självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).

- SBAB ska uppnå en självfinansiering på 100 % för investeringar exklusive nyproduktion eller motsvarande större strategiska investeringar.
- En långsiktig ekonomiskplan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna.
- Eventuella utdelningskrav på SFAB fastställs årligen i samband med budget.
- Det årliga utdelningskravet på SBAB motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år plus 1 procentenhet räknat på tillskjutet kapital för betalning av aktier, dock högst hälften av bolagets resultat.
- ~~All finansiering i SFAB ska samordnas med Strängnäs kommun. Vid intern finansiering ska villkoren vara affärsmässiga och en marknadsmässig låneavgift utgå.~~ Vid extern finansiering kan borgen lämnas mot en marknadsmässig borgensavgift.
- Bolagens finansiering ska anpassas till den årliga limit för långfristiga lån som fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget.
- Bolagens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i den finanspolicy som har fastställts av kommunfullmäktige.

5.2 Verksamhetslokaler

- SFAB ska vid nybyggnation av offentliga verksamhetslokaler avsätta 1 % av entreprenadpriset för konstnärlig utsmyckning. De avsatta medlen ska tillställas kultur- och fritidsnämnden för nämndens disposition och medlen öronmärks för aktuellt projekt.

6. Rapportering och uppföljning

Bolaget ska förutom uppföljningsprinciperna i bolagspolicy till moderbolaget lämna en halvårsrapport och en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå dessa ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Rapportering sker i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ska där så är möjligt presenteras trender över tid och jämförelser med andra.

Beslut: Remiss till dotterbolagen om ägardirektiv

Beslut

Styrelsen för Strängnäs kommunföretag AB beslutar att

1. SEVAB Strängnäs Energi AB, Strängnäs Fastighets AB samt teknik- och servicekontoret, samhällsbyggnadskontoret och kansliavdelningen på Strängnäs kommun inbjuds till att lämna synpunkter på nuvarande ägardirektiv,
2. synpunkter ska vara Strängnäs kommunföretag tillhanda senast 25 februari 2022.

Beskrivning av ärendet

Moderbolaget Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB) ska bereda ägardirektiv för dotterbolagen och lämna förslag på ändringar till kommunstyrelsen (KS) och kommunfullmäktige (KF).

Dotterbolagen inbjuds till att lämna synpunkter på sina nuvarande ägardirektiv och inkomma med dessa senast den 25 februari till skfab@strangnas.se. Diskussion om ägardirektiven kommer ske på SKFABs styrelsemöte den 3 mars och förslag på ägardirektiv till KS/KF beslutas på SKFABs styrelsemöte den 21 april.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Remiss till dotterbolagen att inkomma med förslag till ändringar i ägardirektiv, 2021-12-08

Beslutet skickas till

Strängnäs Fastighets AB
 SEVAB Strängnäs Energi AB
 Teknik- och servicekontoret
 Miljö- och samhällsbyggnadskontoret
 Kansliavdelningen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------